

[Ømann.]

Disse skrifter har overbevist mig om, at denne lovgivning er virkelig vigtig, og den er nødvendig. Der er jo ingen, der har bebrejdet bankerne, at de ikke har overholdt det generelle låneloft, som er kommet i stand efter aftale, men der er jo en hel del pengeinstitutter, der ikke var under dette låneloft og under denne aftale. Nationalbanken gør selv opmærksom på det, men gør ikke opmærksom på alle de andre pengeinstitutter bortset fra banker og sparekasser, som har opereret frit; der gives dog udtryk for, at man vistnok var meget interesseret i, at disse så at sige pirater på kreditformidlingens område også kom ind under den samme regulering, som forretningsbankerne er. Der er altså en parallel interesse mellem regeringen og forretningsbankerne og formodentlig også Nationalbanken.

Men dernæst er der en stor, stor uklarhed om, hvordan kreditten, som var tilladt under det pågældende loft, er fordelt. Har der været en stærkere vækst i forbrugerkredit, end der har været i kreditten til erhvervene? For her er det jo, man overraskes over de taler, der her er holdt fra borgerlig side. Jeg mener, at hovedsigtet med denne lovgivning er at sikre, at rigelige kapitalmidler dirigeres hen til produktiv anvendelse. Jeg mener, dette er hovedsigtet, og jeg anerkender dette hovedsigte. Men så forstår jeg ikke, at man taler så kraftigt imod loven, når den har dette hovedsigte.

Men det er jo ejendommeligt, at man fra bankene siger, at vi godt kan klars os med aftalerne, og at denne nye lov ingen virkning har, samtidig med at man siger: ja men vi har overhovedet ingen statistik for, hvordan vi har anvendt vore lånemidler. Det er i virkeligheden en meget kraftig påstand på den ene side at påstå, at loven vil være uden virkning — man kan godt klare sig foruden — og på den anden side at sige: ja men når I nu spørger os, hvordan lånemidlerne er anvendt, så ved vi det overhovedet ikke. Der må dog være en vis modstrid mellem disse to standpunkter.

Jeg har en mistanke om, at bankerne, som hos hver eneste af deres ansatte har den forpligtelse at sørge for, at en given anbringelse af penge bringer den højest mulige forrentning — det er det, de er sat til, det er det, der er deres funktion, og det ville da være

naivt at tro, at de ikke opfylder deres funktion efter bedste evne — sørger for, at pengene kommer derhen, hvor der er størst afkastning, og det mener jeg er på området for forbrugskreditter eller på området for anbringelse i fast ejendom, hvor der ud over en forrentning kan være tale om en inflationsgevinst.

Men her har man altså manglende statistik, og så ser man samtidig en masse argumenter fra bankside imod at etablere en sådan statistik; samtidig siger man, det er umuligt at bringe loven til virkeliggørelse, fordi man ikke har denne statistik, som — og her er hovedsagen — tillader en selektiv kreditpolitik. Det er her, tampen brænder, og derfor er det så uhyre vigtigt med det selektive element i denne lovgivning. For der blev jo talt om det fintvirkende kapitalmarked, og det var hr. Stetter, der gjorde det. Jeg tror, at det er fintvirkende på den måde, at det ikke leder kapitalen derhen, hvor man efter et fornuftigt skøn ville synes den var samfundsmæssigt gavnlige, men leder den derhen, hvor den til enhver tid kan få den største afkastning.

Vi har nu brug for, at man begrænser forbrugskreditten, og det er jo ikke det samme som, at man nægter folk at optage lån til forbrug. Men det ville vel nok være gavnlige for økonomien i det hele taget, hvis man kunne tage toppen af det forbrug, som må formodes i høj grad at belaste betalingsbalancen. Hvis der svirrer ca. 10 milliarder kr. rundt i forbrugskredit og man skar de 2 milliarder kr. væk, er det dog så ikke en mere fremkommelig og rimelig vej end at gå hen og pålægge nye skatter og nye afgifter? Jeg vil tro, at denne lov, rigtigt anvendt, kan have stor almindelig økonomisk virkning og også en virkning på den inflation, som vi formodentlig alle sammen ønsker at bekæmpe.

I skrivelserne fra bankerne undser man sig ikke for det argument, at långivningen i tilfælde af visse begrænsninger vil gå over på det private lånemarked, man vil låne fra mand til mand, altså det sorte og det grå marked. Dertil må man sige, at det argument er jo nok rigtigt, men man også sige, at denne lovgivning tager meget, meget store sektorer af långivningen ind under kontrol. For så vidt er det positivt, men tilbage står, at dette argument alligevel må til-